

۴۱ میلیون دلار صادرات ایران به آمریکا

صادرات آمریکا به ایران در هفتمین ماه سال جاری میلادی با رشد ۵۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۲۵/۹ میلیون دلار رسیده است. آمریکا سال قبل در همین ماه ۱۶/۸ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود. واردات آمریکا از ایران در ۷ ماهه نخست اسمال نیز ۴۱/۷ میلیون دلار گزارش شده است. در مدت مشابه سال قبل واردات آمریکا از ایران صفر بوده است. دولت آمریکا بر اساس برنامه اقدام مشترک که از نیمه ژانویه ۱۶-۲۰ به اجرا گذاشته شده واردات برخی کالاها از جمله فرش، زعفران، پسته و خاویار از ایران را آزاد کرده است. طی سال های گذشته و در پی تحریم های این کشور صادرات ایران به آمریکا به مرز صفر رسیده بود.

در ریچه

منبع: فایننشال تایمز

FT FINANCIAL TIMES

چرا بانکها از آمریکا تضمین می خواهند؟

پس از امضای توافق هسته‌ای، همه انتظاها برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران برآورده نشد. بسیاری از کارشناسان دلیل آن را ریسک سرمایه‌گذاری برای بانک‌ها می‌دانند که در نتیجه سیاست‌های واشنگتن ایجاد شده است. این بانک‌ها بدون ضمانت ایالات‌متحده اقدام به سرمایه‌گذاری نمی‌کنند و دلیل آن احتمال مواجهه با جریمه‌های سنگین آمریکاست.

پیش‌بینی می‌شد با لغو تحریم‌ها، سرمایه خارجی روانه ایران شود و به رشد اقتصادی این کشور کمک شود. اما این دورنما آن گونه که از سوی دو کشور انتظار می‌رفت عملیاتی نشد. صرف‌نظر از اینکه بسیاری از اعضای حزب جمهوری‌خواه در ایالات‌متحده از جمله کاندیدای این حزب برای انتخابات ریاست جمهوری، با این توافق مخالف هستند و حتی دونالد ترامپ اشاره کرده که در صورت پیروزی در انتخابات این توافق را بر هم خواهد زد، آنچه در پشت‌صحنه می‌گذرد بسیار اساسی‌تر و وری انتخابات آمریکاست.

مسئله اساسی در مورد همکاری بانک‌های بین‌المللی با ایران این است که وزارت دادگستری ایالات‌متحده با بانک‌هایی که وارد معامله با ایران شوند، چگونه برخورد خواهد کرد؟ دولت آمریکا می‌گوید ممنوعیتی برای همکاری بانک‌های غیر آمریکایی با ایران وجود ندارد، اما قوانین بسیار پیچیده‌تر از مواضع دولت آمریکا هستند.

به نظر د لایل زیادی وجود دارد که بانک‌های غیر آمریکایی خواهان استفاده از فرصت‌های اقتصادی ایران باشند. با توجه به پایین بودن نرخ بهره در غرب، این بانک‌ها تشنه فعالیت‌های اقتصادی با بازدهی بسیار بالا هستند. از سوی دیگر، بانک‌هایی مانند HSBC، دوپچه بانک و BNP تاریخچه‌ای طولانی در معامله با ایران دارند و شرکت‌هایی مانند زیمنس و رولزرویس نیز اخیراً فعالیت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در بخش انرژی ایران کرده‌اند. اما در عمل یک نکته اساسی وجود دارد که نباید از آن غافل بود: از سال ۲۰۱۰ تاکنون وزارت دادگستری ایالات‌متحده بانک‌های غیر آمریکایی را حدود ۱۵ میلیارد دلار جریمه کرده که این جریمه‌ها در ارتباط با تخطی از قانون تحریم‌ها، پوشویی و مبارزه با تروریسم بوده است؛ از جمله جریمه سنگین ۸/۹ میلیارد دلاری بانک BNP به‌خاطر معامله با مشتریان خود در ایران، کوبا و سودان.

در نتیجه این تاریخچه و این سابقه بانک‌های اروپایی و آمریکایی را برای معامله با ایران نگران می‌کنند و آن‌ها به دنبال ضمانتی هستند تا در صورت معامله با ایران و عمل به توصیه جان کری با تنبیهات و جریمه‌های مالی مواجه نشوند. وزیر خارجه آمریکا نیز تاکنون در گرفتن چنین ضمانتی از وزارت دادگستری ناتوان بوده است.

این موضوعی است که «استوارت لوی» مدیر ارشد حقوقی بانک HSBC با آن اشاره کرده و به روشنی بیان می‌کند که هیچ ضمانتی وجود ندارد که مقامات و نهادهای قانونی ایالات‌متحده معامله با ایران را چگونه نگو و تفسیر می‌کنند. در واقع مواضع مقامات آمریکایی به حدی عجیب و غریب و نوسانی است که بانک‌های خارجی ریسک معامله با ایران را قبول نمی‌کنند. تحلیلگران می‌گویند این روشی عجیب و نامانوس برای هدایت سیاست خارجی است و می‌تواند دو نتیجه داشته باشد: نخست اینکه ایران نتواند از توافق هسته‌ای به رشد اقتصادی مورد انتظار خود برسد. از سوی دیگر این مواضع متناقض آمریکا در سیاست خارجی منجر به آن خواهد شد که بانک‌های غیر آمریکایی از سرمایه‌گذاری در کشورهایی که فرصت‌های اقتصادی در آن‌ها با ریسک همراه است سر باز زنند که این امر می‌تواند به نوبه خود رشد سرمایه‌گذاری در بازارهای نوظهور را متوقف سازد و از این طریق اثراتی بر رشد اقتصاد جهانی نیز داشته باشد.

«مطالب انتخاب شده از منابع خارجی از ایران بیان کننده دیدگاه‌های «آتی‌نو» نیست

آزاده افتخاری

مترجم

با وجود امیدواری‌هایی که در مورد گشایش اقتصادی ایران پس از توافق هسته‌ای و لغو تحریم‌های غرب وجود دارد، بانک‌های مهم غربی همچنان به‌دلیل نگرانی از مجازات‌های آمریکا، تمایل کمی به همکاری با جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهند. فرانس پرس طی گزارشی نوشت: «فقط بانک‌های کوچک با بانک‌های ایرانی روابط کارگزاری برقرار کرده‌اند و این بانک‌ها می‌توانند برای مبالغ کوچک ۱۰، ۲۰ یا ۵۰ میلیون دلاری ال سی باز کنند.»

این خبرگزاری فرانسوی در ادامه می‌نویسد: «حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران، گفته برای دستیابی به هدف رشد اقتصادی ۸ درصدی، مدرنیزه‌سازی بخش صنعت و سرپا کردن دوباره اقتصاد کشور، ایران سالانه به ۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی نیاز دارد.» اما بدون همکاری بانک‌های بزرگ خارجی، جذب این رقم سرمایه‌گذاری غیرممکن به نظر می‌رسد.

پرویز عقیلی، رئیس بانک خصوصی خاورمیانه در تهران، در این باره گفت: «در حال حاضر، بانک‌های کوچک اروپایی موافقت کرده‌اند با ما کار کنند.» این بانک‌ها شامل بانک‌هایی از ایتالیا، اتریش، سوئیس، آلمان و بلژیک هستند. البته او نام این بانک‌ها را فاش نکرد و افزود: «اما تاکنون بانک‌های متوسط یا بزرگ برای همکاری با ما اعلام آمادگی نکرده است.» تحلیلگران می‌گویند جالش عمده‌ای است که با وجود لغو تحریم‌های هسته‌ای، آمریکا همچنان مجموعه دیگری از تحریم‌ها را علیه ایران حفظ کرده است. به عبارت دیگر، تقریباً ۱۸۰ شخص و نهاد ایرانی هنوز در فهرست تحریم‌های دولت آمریکا قرار دارند. امیرحسین زمانی‌نیا، معاون وزیر نفت ایران، در این زمینه می‌گوید: «آمریکایی‌ها در حال تغذیه نوعی ایران‌هراسی هستند تا در عمل کسی نتواند با ایران کار کند.»

ال سی محدود

به گفته یکی از کارشناسان بانکی در تهران، تعداد محدود موسساتی که با ایران کار می‌کنند شامل رقیبین بانک و ارسته بانک اتریش، مدیوبانکاو بانکو پوپولاره ایتالیا، آی‌آچ بانک و بانک‌های

کی‌اف‌دیلپو وی‌کی‌ای آلمان، کی‌بی‌سی بلژیک، آی‌آن‌جی هلند و هالک بانک ترکیه هستند. او افزود: «این بانک‌ها روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی برقرار کرده‌اند تا برای مبالغ کوچک ۱۰ تا ۵۰ میلیون دلاری ال سی باز کنند.» این کارشناس بانکی گفت: «اما آن‌ها فاقد منابع مالی کافی برای تأمین مالی پروژه‌های بزرگی نظیر قراردادهای منعقد بین ایران و شرکت‌هایی نظیر بوئینگ یا پروژه‌های بزرگ توسعه میادین نفت و گاز هستند.» این در حالی است که علاءالدین بروجردی، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایران، اخیراً گفته است: «مانع عمده پیش روی روابط بانکی، خزانهداری آمریکاست که همه کشورها را تحت‌فشار قرار می‌دهد و در حال ایجاد مانع در مسیر روابط بانکی و لغو تحریم‌هاست.»

از سوی دیگر هنری اسمیت، تحلیلگر مسائل ایران در موسسه کنترل ریسک، می‌گوید: «به دلیل محدودیت‌های اعمال شده از سوی تحریم‌های همچنان پابرجای سازمان ملل، آمریکا و اتحادیه اروپا، بانک‌ها باید تابعیت هر شرکت یا فردی را که در معامله خاص دخالت دارد و همچنین ذی‌نفع ایرانی این معامله را مد نظر قرار دهند.»

این وضعیت حتی دولت‌های اروپایی را، که به دنبال ورود به یکی از بکرترین بازارهای جهان هستند، ناراضی کرده است. سگول رویال، وزیر محیط‌زیست فرانسه که ماه گذشته برای برقراری ارتباطات تجاری برای شرکت‌های فعال در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر به تهران سفر کرده بود، گفت: «این وضعیت کاملاً غیرقابل‌پذیرش است. مشکلی واقعی است که نه تنها از سوی وزرای ایرانی بلکه از سوی شرکت‌های فرانسوی نیز مطرح شده است.»

اهمیت قراردادها

در حالی که ادامه تحریم‌های مالی مانع بهره‌مندی ایران از اثرات

نمای نزدیک

تحلیلگران می‌گویند چنانچه قراردادها مهمی نظیر قرارداد با بوئینگ یا ایرباس نهایی شود، موجب افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی به تجارت با ایران خواهد شد. آن‌ها اعتقاد دارند اگر ایران بتواند چنین قراردادهای مهمی را به شکل موفقیت‌آمیز با یک شرکت آمریکایی به سرانجام برساند، قطعاً موجب گشوده شدن درها برای دیگران خواهد شد.

گام‌های اقتصادی علیه ایران هراسی

ابهام و پیچیدگی قوانین آمریکا باعث شده تا شرکت‌های بزرگ برای تجارت با ایران منتظر اقدام همتایان آمریکایی خود بمانند

برجام شده، تحلیلگران معتقدند نهایی شدن قراردادهای مهمی نظیر قرارداد با بوئینگ یا ایرباس موجب افزایش قابل توجه اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی به تجارت با ایران خواهد شد. گلف‌نیوز در این زمینه نوشت: «کاهش تحریم‌ها قرار بود راه را برای افزایش تجارت خارجی ایران هموار سازد و با ورود سرمایه‌گذاری خارجی ده‌ها میلیارد دلاری به اقتصاد این کشور زمینه بازگشت ایران به اقتصاد جهانی را فراهم سازد. اما با گذشت ۷ ماه از اجرایی شدن برجام، بسیاری از آن‌هایی که تلاش دارند با ایران معامله و تجارت کنند می‌گویند، آمریکا مانع گسترش مبادلات تجاری با ایران می‌شود.» آن‌ها می‌گویند: «تحریم‌هایی که آمریکا همچنان به اعمال آن‌ها ادامه می‌دهد موجب شده تا تحریم‌های بین‌المللی نتوانند مبادلات مالی مرتبط با قراردادهای منعقد با ایران را تسهیل سازند.» هنری اسمیت، تحلیلگر دفتر موسسه کنترل ریسک دی‌بی، گفت: «عمل‌ات تحریم‌های تجاری علیه ایران همچنان پابرجاست.» دولت آمریکا تحریم‌های هسته‌ای علیه ایران را در ۱۶ ژانویه متوقف کرده، اما تحریم‌های دیگر از جمله تحریم‌های مالی در زمینه برنامه موشکی ایران همچنان پابرجاست. این در شریاطی است که بانک‌های بزرگ بین‌المللی نمی‌خواهند دسترسی خود به بازار دلار را به قیمت همکاری با ایران به خطر بیندازند و یا خود را در معرض جریمه‌های سنگین قرار دهند. آن‌ها می‌گویند قوانین آمریکا در این زمینه مبهم است و ممکن است گیر بیفتند.

یکی از مدیران یکی از بانک‌های مهم فعال در کشورهای حاشیه خلیج فارس، که نتواست نامش فاش شود، در این باره گفت: «دلار در سیستم بانکی نقش حیاتی دارد و به‌سختی می‌توان دور مبادلاتی را حصار کشید که قرار است برای آن‌ها انجام شود و هیچ دلاری در آن‌ها ردوبدل نشود.»

یکشنبه ۴ مهر ۱۳۹۵ ● شماره هفتاد و دو

جهان از دریچه اقتصاد

به گفته اسمیت: «اکنون توانایی یا ناتوانی در تأمین مالی قراردادهای مرتبط با ایران به مانی‌بر سر راه آن‌هایی تبدیل شده که به دنبال ورود به بازار این کشور هستند.» او افزود: «آن‌ها تلاش‌های لازم را انجام داده و وضعیت حقوقی خودشان را بررسی کرده‌اند. آن‌ها شرکایی پیدا کرده‌اند و تنها مشکلشان این است که چگونه پول را به داخل و خارج از ایران انتقال دهند.»

توافق تاریخی هسته‌ای بین ایران و قدرت‌های جهانی قرار بود آغاز دورهای جدید از روابط دیپلماتیک و تجاری ایران باشد. اما تداوم تحریم‌های غیرهسته‌ای دولت آمریکا، قیمت پایین نفت، وضعیت ژئوپلیتیک خاورمیانه از جمله تیرگی روابط ایران و عربستان و انتخابات غیرقابل‌پیش‌بینی ریاست جمهوری آمریکا موجب شده تا این فرآیند آن گونه که قبلاً بسیاری تصور می‌کردند به‌سرعت پیش نرود.

یک تحلیلگر اقتصاد و علوم سیاسی نیز در این باره گفت: «مقامات ایرانی همچنان امیدوارند و آنچه آن‌ها واقعاً به آن نیاز دارند، سرمایه‌گذاری خارجی برای ایجاد اشتغال و رشد پایدار است.» البته دولت آمریکا اظهارنظر کارشناسان نسبت به کارشکنی در اجرای برجام را رد کرده و ادعا کرده در این زمینه گام‌هایی برداشته تا توضیح دهد که پس از برجام دولت‌ها و کشورها مجاز به انجام چه نوع همکاری‌هایی با ایران هستند. با این حال تحلیلگران می‌گویند چنانچه قرارداد‌های مهمی نظیر قرارداد با بوئینگ یا ایرباس نهایی شود، موجب افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی به تجارت با ایران خواهد شد.

الوندی گفت: «اگر ایران بتواند چنین قراردادهای مهمی را به شکل موفقیت‌آمیز با یک شرکت آمریکایی به سرانجام برساند، قطعاً موجب گشوده شدن درها برای دیگران خواهد شد.» در همین رابطه حسن روحانی رئیس‌جمهوری ایران هم در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد درباره شیوه اجرای برجام به آمریکا هشدار داده و گفته اهمال نسبت به اجرای آن از سوی آمریکا، تخطی بین‌المللی تلقی خواهد شد. روحانی در هفتاد و یکمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل گفته که بدعهدی در اجرای برجام باعث اعتراض جامعه جهانی می‌شود و به بی‌اعتباری بیشتر ایالات متحده در سطح جهان منتهی‌اجامد.

منبع:فرانس پرس، گلف‌نیوز

دوستدار محترم آتی‌نو، شما می‌توانید برای اشتراک و دریافت هفته‌نامه، فرم زیر را تکمیل و براساس جدول مندرج هزینه اشتراک خود را پرداخت کنید.

آدرس پستی:

کد پستی:

تلفن ثابت:

تلفن همراه:

ارسال کنید. شروع ارسال نشریه حداکثر ۱۵ روز بعد از دریافت مدارک خواهد بود. هرگونه انتقاد و پیشنهادی را با شماره ۰۹-۲۱-۸۸۵۱۷۰۸۸ در میان بگذارید. آدرس: تهران، خیابان احمد قصیر، خیابان دوازدهم، شماره ۲۲، طبقه همکف، بخش توزیع

یکساله: ۶۰ هزار تومان

یکساله: ۶۴ هزار تومان

شش ماه: ۳۰ هزار تومان

شش ماه: ۳۲ هزار تومان

سه ماهه: ۱۵ هزار تومان

سه ماهه: ۱۶ هزار تومان

تهران

شهرستان

فرم اشتراک هفته نامه آتی‌نو